

ДОБРЕ ДОШЛИ В БЪЛГАРИЯ!

**ИНФОРМАЦИОННА КАМПАНИЯ
ЗА ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ,
ДОКТОРАНТИ И СПЕЦИАЛИЗАНТИ
за учебната 2022-2023 година, съгласно
ПМС № 103/1993 г. за осъществяване на
образователна дейност сред българите в
чужбина**

**Министерство на образованието и науката
Дирекция „Висше образование“**

ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ В БЪЛГАРИЯ

Броят на висшите училища в Република България е 52, от които 38 държавни и 14 частни. Три от висшите училища са самостоятелни частни колежи.

Висшите училища в България обучават студенти по над 600 специалности, разпределени в 52 професионални направления.

ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ В БЪЛГАРИЯ

Регулацията на системата се извършва посредством приетия през 1995 г. Закон за висшето образование. Управлението на институциите се осъществява съгласно правомощията за академична автономия на висшите училища, но държавата подпомага развитието на модерно институционално управление.

В България обучението в системата на висшето образование се осъществява след завършено средно образование и се състои от следните степени:

- **„професионален бакалавър по ...“ – образователно-квалификационна степен с не по-малко от 180 кредита и срок на обучение не по-малък от 3 години;**
- **„бакалавър“ – образователно-квалификационна степен с не по-малко от 240 кредита и минимален срок на обучение 4 години;**
- **„магистър“ - образователно-квалификационна степен с не по-малко от 300 кредита и минимален срок на обучение 5 години; или не по-малко от 120 кредита след степента „професионален бакалавър по ...“; или не по-малко от 60 кредита след придобита степен „бакалавър“;**
- **„доктор“ – образователна и научна степен с минимален срок на подготовка 3 години след придобита степен "магистър".**

Формите на обучение на студенти във висшите училища могат да бъдат редовни, задочни, вечерни и дистанционни.

Специалности

В рамките на академичната автономия всяко висше училище само определя специалностите към съответното професионално направление, което означава че във всяко професионално направление е възможно да има различен брой специалности.

Министерството на образованието и науката следи световните тенденции в развитието на висшето образование и се стреми непрекъснато да бъде в крак с най-актуалните.

Защо да учим в България?

Преференции:

- Всички студенти, приети по ПМС № 103/1993 г. са здравно осигурени от българската държава.**
- На всички студенти по ПМС № 103/1993 г. се осигуряват общежития от висшето училище, където са приети.**

Защо да учим в България?

Преференции:

- **Всички студенти, приети по ПМС №103/1993 г. не заплащат такса за обучението си, ако са граждани, пребиваващи постоянно или обичайно на територията на следните държави: Република Албания, Република Косово, Република Молдова, Република Северна Македония, Украйна и Република Сърбия и Република Казахстан.**
- **През първата година от следването си всички студенти по ПМС 103/1995 г. получават стипендия по 240 лв. на месец независимо от успеха си.**
- **Всички студенти, приети по ПМС №103/1993 г., ползват правата на българските студенти и могат да участват в програмата ЕРАЗЪМ.**
- **Всеки студент може да проведе повече от една мобилност, като общата им продължителност за всеки цикъл на обучение (бакалавър, магистър, доктор) е максимум 12 месеца в университет в държава от ЕС.**

Кой може да кандидатства по ПМС № 103/1993 г.?

Лица от българска народност, живеещи извън Република България. Българската народност се определя въз основа на поне един от следните документи:

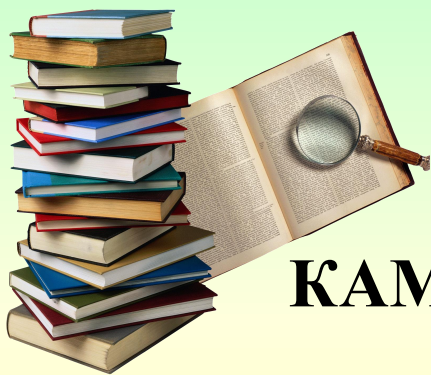
- акт за раждане, кръщелно свидетелство или друг акт за гражданско състояние;**
- паспорт или друг официален документ за самоличност;**
- документ, издаден от организация на българска общност в чужбина.**

Кандидатстване по ПМС

№ 103/1993 г.

- **Министерството на образованието и науката ежегодно осигурява до 2000 места, субсидирани от държавата, за студенти - чуждестранни граждани и лица без гражданство, които са от българска народност и пребивават постоянно или обичайно на територията на друга държава, в български държавни висши училища.**
- **Лице, прието по реда на това постановление и дипломирало се в образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър", може да продължи обучението си на следваща образователно-квалификационна или научна степен.**

КАМПАНИЯ ЗА ПРИЕМАНЕ НА СТУДЕНТИ, ДОКТОРАНТИ И СПЕЦИАЛИЗАНТИ 2022/2023 г.

I. Подаване онлайн на документи в електронната платформа

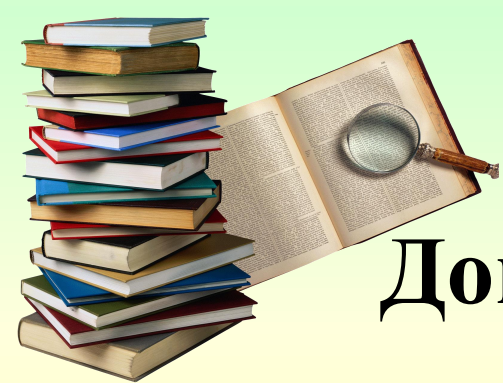
<https://higher-edu.mon.bg/>

Лична информация

- Име, гражданство, дата на раждане, държава на пребиваване, постоянен адрес, номер на документа за самоличност, личен идентификационен код, телефон, имейл

Общи документи

- Лична карта или задграничен паспорт
- Свидетелство за раждане

Документи за кандидатстване /1/

Документи, доказващи българска народност

- ✓ акт за раждане,
- ✓ кръщелно свидетелство или друг акт за гражданско състояние;
- ✓ паспорт или друг официален документ за самоличност;
- ✓ документ, издаден от организация на българска общност в чужбина;
- ✓ други документи, доказващи българска народност.

Документи за кандидатстване /2/

- Копие и превод на дипломата за завършено средно образование и приложението към нея.
- Копие и превод на свидетелства за всяка от завършените години на гимназиалния курс.
- Превод на документ, издаден от компетентен орган, с който се удостоверява правото на кандидата да продължи обучението си във висше училище на страната, в която е придобито средното образование.
- Копие от документ за самоличност. Когато националният и международният документ за самоличност съдържат различни данни, се прикачват копия от двата документа.

Кандидатстване

- Запознаване с предлаганите специалности във висшите училища на Република България от интернет страницата на МОН - „За българите зад граница“ „Обучение в България“ - публикувани таблици.
- **Избор на желаня – до 5 желаня.**
- Кандидат-студентите могат да посочват в заявленията си до 5 желаня за обучение, съобразно обявените места в плана. За едно желане се счита обучението по една специалност в едно висше училище.

Провеждане на изпити за кандидатстващите след завършено средно образование

- 1. Онлайн тест по български език, литература и история на България;*
- 2. Онлайн тест по биология и химия (специализиран тест).*

Датите за провеждане на конкурсните изпити се публикуват на интернет-страницата на Министерството на образованието и науката - www.mon.bg – За българите зад граница, Обучение в България, където се публикува и графикът на кандидатстудентската кампания.

На същото място може да се намери информация за балообразуващите оценки и конкурсните изпити по отделните специалности.

Класиране на кандидат-студентите за обучение след придобито средно образование

- 1. В класирането участват само кандидат-студенти, получили оценка не по-ниска от „среден” 3.00 на конкурсните изпити.**
- 2. Класирането на кандидат-студентите се извършва по низходящ ред на състезателния бал и по реда на посочените желани специалности и висши училища, съобразно обявените места за обучение.**

Класиране на кандидат-студентите за обучение след придобито средно образование

Първото класиране се извършва съобразно обявените места по план-приема. Всеки кандидат-студент следва да потвърди в платформата за кандидатстване мястото, на което е класиран. Отказалите се от обучение следва да уведомят МОН отново в платформата в срок от три календарни дни след датата на публикуване на съответното класиране.

Второто и следващите класирания се извършват за местата, обявени за незаети след предходното класиране. Обявяват се за незаети и местата на класираните кандидат-студенти, които са обявили в платформата отказ от обучение.

За второто и следващите класирания кандидат-студентите подават в платформата ново заявление в срока, посочен в съобщението за обявяване на свободните места.

Кандидатстване за обучение в ОКС Магистър

- ❖ Броят на местата за обучение в ОКС магистър след бакалавър за кандидати от всички държави се предвижда да бъде до 200.
- ❖ Желателно е кандидатите за обучение на ОКС магистър след придобития ОКС бакалавър да са завършили висше образование по същата специалност или по специалност от професионалното направление на специалността, за която кандидатстват.
- ❖ Не се допускат кандидати, завършили висши училища, които не са част от системата на висшето образование на съответната страна и не са акредитирани от оторизираната за целта институция.

Класиране на кандидат-студентите за обучение в ОКС Магистър

- Класирането на кандидат-студентите се извършва по низходящ ред на състезателния бал и по реда на посочените желани специалности и висши училища съобразно обявените места за обучение.
- Състезателният бал се формира от средния успех от дипломата за завършено висше образование.
- Средният успех е средноаритметична оценка от средния успех от курса на обучение и от средния успех от държавните изпити или от защитата на дипломната работа.
- Резултатите от изпитите и от класиранията се публикуват на интернет-страницата на МОН, в рубриката „За българите зад граница“ (www.mon.bg).
- Резултатите са валидни само за учебната година, за която се кандидатства. На класираните кандидати се издава поименно удостоверение, което се получава от висшето училище.

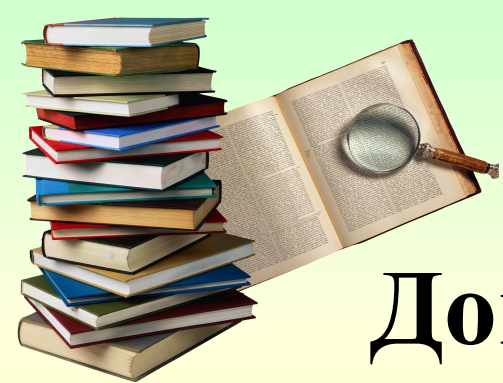
Проверка на документи и записване във висшето училище

- ❖ Дипломите за завършено висше образование на кандидатите за магистратура, докторантура и специализация, издадени от чуждестранни висши училища, се проверяват от Националния център за информация и документация (НАЦИД) за легитимност на висшето училище, издало дипломата и за автентичност на издадената диплома.
- ❖ Класираните кандидати се записват за обучение в сроковете, определени от висшите училища, след представяне на валидно медицинско свидетелство. При записването се представя оригиналът, нотариално завереното копие и преводът на дипломата.
- ❖ Студентите, приети в образователно-квалификационната степен „магистър” след завършена степен „бакалавър”, следва да се запишат за обучение не по-късно от две седмици след началото на първия семестър.

Първенци и лауреати

- ПМС № 103/1993 г. осигурява ежегодно до 30 места за обучение на класираните на първо място на национална олимпиада по български език и литература и за първенците на випуски на Тараклийския държавен университет и на определени средни училища в Молдова, Украйна, Сърбия и Румъния.
- Кандидатите за приемане по този ред се предлагат за обучение от педагогическите съвети на гимназиите по избрани от кандидат-студентите специалности и висши училища, с изключение на областите на висше образование Изкуство, Здравеопазване и Спорт.

Докторанти и специализанти

Ежегодно в изпълнение на ПМС № 103/1993 г. за лица от българска народност се осигуряват до 40 места за докторанти и до 240 месеца за следдипломна специализация.

Кандидатите за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ следва да са завършили висше образование с придобита ОКС „магистър“.

Организационни въпроси

- С Решение № 465/2011 г. на Министерския съвет е създадена Постоянна междуведомствена комисия по въпросите за образователната дейност сред българите зад граница.
- Резултатите от кандидатстудентските конкурсни изпити се публикуват на интернет-страницата на МОН - www.mon.bg - по начин, непозволяващ възможността за злоупотреба с информацията.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

